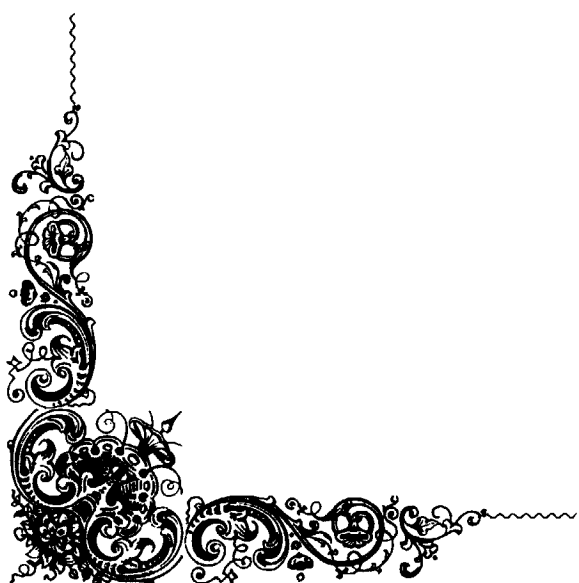

Handwritten notes in the top left corner, including the number 191 and some illegible scribbles.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۳۸۸۹۷

دانشگاه تهران

۱۳۸۰ / ۹ / ۲۰

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته حقوق عمومی

عنوان:

مطالعه تطبیقی شرایط اشتغال معلولین

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر سید عزت الله عراقی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر سید فضل الله موسوی

015203

نگارش:

کتایون رهوری

سال تحصیلی: ۸۱-۱۳۸۰

۳۸ ۵۹۷

فرم ارزشیابی پایان نامه کارشناسی ارشد

دانشکده: حقوق و علوم سیاسی گروه: حقوق عمومی

در چارچوب ارزیابی مرحله تحقیقاتی مقطع کارشناسی ارشد دانشجویان دانشگاه تهران

به شماره دانشجویی: ۲۱۰۳۷۷۰۱۰ در رشته: حقوق عمومی
پایان نامه خود به ارزش: ۴ واحد را که در نیمسال اول سال تحصیلی: ۷۸-۷۹-۲
مطالعه تطبیقی شرایط اشتغال معلولین
اخذ و ثبت نام نموده بود، تحت عنوان:
گرایش: حقوق عمومی
خانم

داور

به سرپرستی (استاد راهنما): دکتر عراقی استاد مشاور: دکتر موسوی استاد کمک‌دوردم (حسب مورد): دکتر براتی‌نیا
در تاریخ: ۸۰/۶/۱۷ در حضور هیأت داوران به شرح ذیل با (موفقیت / عدم موفقیت / اصلاحاتی) دفاع نمود.

اسامی هیأت داوران	مرتبه علمی	محل اشتغال	امضاء
۱- استاد راهنما: دکتر سیدعزت‌اله عراقی	استاد	دانشکده حقوق و علوم سیاسی	
۲- استاد مشاور: دکتر سیدفضل‌اله موسوی	استادیار	" " "	
۳- استاد داور: دکتر محمود براتی‌نیا		وزارت راهبردی	
۴- استاد داور:			
۵- استاد داور یا استاد مشاور دوم:			

نمره نهایی هیأت داوران:

به عدد

به حروف

۱۹/۵

نوزده و پنج

ملاحظات:

تذکر: نیازی به درج نمره جداگانه هریک از داوران نبوده و فقط نمره مورد توافق هیأت داوران (متوسط) اعلام می‌شود.

سرپرست تحصیلات تکمیلی دانشکده

با سلام، نظر به اعلام نمره نهایی فوق‌الذکر از جانب هیأت داوران خواهشمند است نسبت به انجام امور فراغت از تحصیل دانشجوی یاد شده برابر ضوابط و مقررات اقدام مقتضی مبذول فرمائید.

نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر سیدباقر میرعباسی امضاء و تاریخ:

۸۰/۶/۲۰

توجه مهم: کلیه نوشته‌ها به استثناء نمره هیأت داوران و مطالب بند ملاحظات قبل از دفاع باید با ماشین تایپ گردد.
تذکر: این فرم به دفتر تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال و تصویر آن در گروه مربوط نگهداری می‌شود.

تقدیم به :

پدر، مادر و برادر عزیزم

فهرست اجمالی مطالب

۱	پیشگفتار.....
۴	مقدمه.....
۱۷	بخش اول. تعاریف و نکات مقدماتی پیرامون ناتوانی و معلولیت.....
۱۸	فصل اول. تعاریف.....
۳۲	فصل دوم. نکات مقدماتی پیرامون ناتوانی و معلولیت.....
۶۲	بخش دوم. توانبخشی.....
۶۵	فصل اول. توانبخشی در درون خانواده و جامعه.....
۱۰۱	فصل دوم. توانبخشی حرفه‌ای.....
۲۱۷	بخش سوم. اشتغال اشخاص ناتوان و معلول.....
۲۱۸	فصل اول. فرصتهای شغلی، ایجاد و افزایش آنها برای اشخاص ناتوان و معلول.....
۳۲۲	فصل دوم. اثرات فن‌آوری جدید بر فرصت‌های شغلی مناسب اشخاص ناتوان و معلول.....
۳۲۵	فصل سوم. نقش کارفرمایان و اتحادیه‌های کارگری در اشتغال اشخاص ناتوان و معلول.....
۳۳۰	فصل چهارم. موانع موجود در اشتغال اشخاص ناتوان و معلول.....
۳۵۱	فصل پنجم. اقسام ناتوانی‌ها و آثار محدود کننده آنها بر اشتغال.....
۳۷۵	فصل ششم. اعتیاد به مواد مخدر، الکل و معلولیت، در رابطه با اشتغال.....
۳۸۱	فصل هفتم. فعالیت‌های تفریحی، ورزشی و رفع نیازهای فرهنگی.....
۳۸۷	فصل هشتم. وضعیت زنان معلول در رابطه با اشتغال.....
۳۹۲	فصل نهم. ناتوانی و مسأله تبعیض شغلی.....
۴۰۹	فصل دهم. شرایط کار معلولین.....
۴۲۷	فصل یازدهم. اخراج کارگر معلول.....
۴۳۰	فصل دوازدهم. رفاه اجتماعی معلولین.....
۴۳۲	نتیجه‌گیری.....

فهرست تفصیلی مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۱
مقدمه	۴
بخش اول. تعاریف و نکات مقدماتی پیرامون ناتوانی و معلولیت	
فصل اول. تعاریف	۱۷
گفتار اول. تعریف ناتوانی و فرد ناتوان	۱۸
تعریف سازمان بهداشت جهانی	۱۸
تعریف مقابله‌نامه بین‌المللی شماره ۱۵۹ و توصیه‌نامه شماره ۱۶۸	۱۹
تعریف توصیه‌نامه شماره ۸۶/۳۷۶ جامعه اقتصادی اروپا	۱۹
تعریف قانون مربوط به جبران خسارت کارگران در آمریکا	۲۰
تعریف برایان دوایل	۲۰
- نمونه‌هایی از تعاریف اصطلاح "فرد ناتوان" در کشورهای مختلف جهان	
(آرژانتین، یونان، مصر، تونس، اتیوپی، زلاندنو، لیبی، تانزانیا، چکسلواکی، بریتانیا)	
گفتار دوم. تعریف معلولیت و فرد معلول	۲۴
تعریف سازمان بهداشت جهانی	۲۴
تعریف مجمع عمومی سازمان ملل متحد	۲۵
تعریف توصیه‌نامه شماره ۹۹ کنفرانس بین‌المللی کار	۲۵
تعریف قانون توانبخشی مصوب ۱۹۷۳ آمریکا	۲۵

۲۶	تعریف قانون آمریکایی های ناتوان
۲۹	تعریف قانون کار فرانسه
۳۰	تعریف قانون حمایت، مساعدت و آموزش اشخاص معلول کشور مالاوی
۳۰	تعریف لایحه حمایت از اشتغال معلولین در ایران
۳۲	فصل دوم. نکات مقدماتی پیرامون ناتوانی و معلولیت
۳۲	گفتار اول. ناتوانی و اندازه گیری آن
۳۵	گفتار دوم. ناتوانی و بررسی شیوع و دلایل آن
۴۱	گفتار سوم. ناتوانی و سن
۴۱	بند اول. کودکان ناتوان
۴۲	بند دوم. بزرگسالان ناتوان
۴۴	گفتار چهارم. ناتوانی و شرایط اقتصادی اجتماعی
۴۴	بند اول. اثرات شرایط اقتصادی اجتماعی بر ناتوانی
۴۶	بند دوم. تأثیرات ناتوانی بر روی شرایط اقتصادی اجتماعی
۴۷	گفتار پنجم. پیشگیری از ناتوانی و معلولیت
۴۷	بند اول. وضع و تصویب قوانین
۵۲	بند دوم. برقراری مراقبت های بهداشتی و انجام معاینات پزشکی بصورت اجباری
۵۷	بند سوم. تشکیل برنامه های آموزشی
۶۲	بخش دوم. توانبخشی
۶۳	- تعریف
۶۵	فصل اول. توانبخشی در درون خانواده و جامعه
۷۱	- برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه در ایران
	- روش های اتخاذ شده جهت توانبخشی و رفع موانع و مشکلات اجتماعی یا خانوادگی مؤثر بر محیط زندگی در تعدادی از کشورهای جهان
۷۱	

(اتریش، آلمان، کانادا (کبک)، مجارستان، نروژ، فنلاند، انگلستان، ساحل عاج، ونزوئلا، ایالات
متحده، ایران)

- فصل دوم. توانبخشی حرفه‌ای ۱۰۱
- گفتار اول. تعریف ۱۰۱
- گفتار دوم. اقدامات سازمان بین‌المللی کار در خصوص توانبخشی حرفه‌ای ۱۰۲
- بند اول. توصیه نامه شماره ۹۹ کنفرانس بین‌المللی کار در خصوص توانبخشی
حرفه‌ای معلولین ۱۰۴
- بند دوم. سایر مصوبات کنفرانس بین‌المللی کار ۱۰۶
- گفتار سوم. ایجاد مرکز ارزیابی حرفه‌ای و آماده‌سازی برای کار افراد ناتوان و معلول ۱۰۸
- الف. اهداف تأسیس مرکز ارزیابی حرفه‌ای و آماده‌سازی برای کار ۱۰۸
- ب. همکاری با سایر مراکز خدماتی ۱۰۸
- ج. محل مرکز ۱۰۹
- د. ساختن محل مرکز ۱۱۰
- هـ. چه گروههایی از معلولین باید مورد پذیرش قرار گیرند. ۱۱۱
- و. مدت اقامت در مرکز ۱۱۲
- ز. تعداد افراد مورد پذیرش ۱۱۳
- ح. تجهیزات مورد نیاز مرکز ۱۱۳
- ط. بودجه مورد نیاز مرکز ۱۱۴
- ط. ۱. مراکزی که توسط واحدهای دولتی اداره می‌شوند ۱۱۵
- ط. ۲. مراکزی که توسط سازمانهای داوطلب اداره می‌شوند ۱۱۶
- بند اول. کارگاههای مراکز ارزیابی حرفه‌ای ۱۱۶
- الف. نوع کاری که در کارگاهها ارائه می‌شود ۱۱۷
- ب. تقسیم کارگاه به قسمت‌های مختلف ۱۱۹
- ب - ۱. قسمت تخصیص ۱۲۰

- ب - ۲. قسمت کارهای چوبی ۱۲۱
- ب - ۳. قسمت فنی ۱۲۲
- ب - ۴. قسمت کار ماشینی ۱۲۲
- ب - ۵. قسمت مونتاژ کالاهای ساده و کارهای متفرقه ۱۲۳
- ب - ۶. قسمت اداری ۱۲۳
- ب - ۷. قسمت باغبانی ۱۲۴
- ج. مسأله حضور و غیاب و ایمنی در کارگاهها ۱۲۴
- بند دوم. نیروی انسانی مورد نیاز در مرکز ارزیابی حرفه‌ای ۱۲۵
- الف. کارکنان فنی و متخصص و تعیین وظایف آنان ۱۲۵
- الف - ۱. مدیر مرکز ۱۲۵
- الف - ۲. مدیر کارگاه ۱۲۶
- الف - ۳. پزشک ۱۲۷
- الف - ۴. مربی ورزش های درمانی ۱۲۹
- الف - ۵. پرستار ۱۳۰
- الف - ۶. روانشناس ۱۳۰
- الف - ۷. مددکار اجتماعی ۱۳۱
- الف - ۸. مربی کارگاه ۱۳۲
- الف - ۹. مسئول کارگماری ۱۳۳
۱. صلاحیت و وظایف متقاضی شغل بکارگماری ۱۳۳
۲. آموزش ۱۳۷
- ب. کارکنان امور عمومی ۱۴۰
- تشکیل جلسات مشورتی ۱۴۰
- بند سوم. شناسایی، مصاحبه و پذیرش افراد ناتوان و معلول در مرکز ارزیابی ۱۴۲
- الف. شناسایی افراد ناتوان و معلول ۱۴۲

- الف - ۱. طبقه‌بندی اشخاص ناتوان و معلول ۱۴۲
- الف - ۲. ثبت مشخصات اشخاص ناتوان و معلول ۱۴۳
۱. هدف و وسعت ثبت مشخصات ۱۴۴
۲. اجباری یا داوطلبانه بودن ثبت مشخصات ۱۴۵
۳. مکان ثبت مشخصات ۱۴۶
۴. تصمیم‌گیری درباره تقاضای ثبت مشخصات ۱۴۶
۵. نگهداری مشخصات و صدور کارت ثبت مشخصات ۱۴۷
- وضعیت ثبت مشخصات در کشور انگلستان ۱۴۷
- ثبت نام معلولین ۱۴۷
- درخواست برای ثبت ۱۴۸
- عدم صلاحیت ۱۴۹
- گواهینامه ثبت ۱۵۰
- ورود نام افراد معلول در این دفتر ثبت ۱۵۱
- ب. مصاحبه ۱۵۲
- ب - ۱. هدف از مصاحبه با اشخاص ناتوان و معلول ۱۵۲
- ب - ۲. خصوصیات محل مصاحبه و برنامه‌ریزی برای مصاحبه ۱۵۳
۱. خصوصیات محل مصاحبه ۱۵۳
۲. برنامه‌ریزی برای مصاحبه ۱۵۳
- ب - ۳. هدایت مصاحبه و مسأله بروز مشکلات ۱۵۴
- ب - ۴. خاتمه مصاحبه ۱۵۶
- ج. پذیرش افراد ناتوان و معلول در مرکز ارزیابی ۱۵۶
- نمونه‌هایی از مراکز ارزیابی حرفه‌ای و آماده‌سازی برای کار ۱۵۸
۱. مؤسسه ارزشیابی RNIB در شهر تورکی انگلستان ۱۵۸
۲. مؤسسه RNID در شهر نیوتن ایت انگلستان ۱۵۹

۳. انستیتوی آماده‌سازی اشتغال با منابع خاص برای معلولین حرکتی

- ۱۶۰ AMI-S BOLLMORA در سوئد
- ۱۶۰ ۴. ارزیابی کارگاهی در کشور هندوستان
- ۱۶۱ گفتار چهارم. آموزش حرفه‌ای
- ۱۶۲ بند اول. مواردی که باید قبل از ایجاد مرکز آموزش حرفه‌ای به آن توجه نمود
- ۱۶۲ الف. شروع فعالیت
- ۱۶۳ ب. تعداد افرادی که به آموزش حرفه‌ای نیازمندند
- ۱۶۴ ج. فرصت‌های اشتغال در حرفه‌هایی که به مهارت نیاز دارند
- ۱۶۴ د. آموزش توسط کارفرمایان
- ۱۶۵ وضعیت در کشور سوئد
- ۱۶۶ وضعیت در کشور انگلستان
- ۱۶۷ ه. مذاکره به اتحادیه‌های کارگری
- ۱۶۷ و. بررسی امکانات آموزش حرفه‌ای موجود
- ۱۶۹ بند دوم. تعیین محل و تأسیس مرکز آموزش حرفه‌ای
- ۱۶۹ الف. تعیین محل مرکز
- ۱۶۹ ب. وضعیت ساختمان و تجهیزات موجود در آن
- ۱۷۱ ج. کارکنان مرکز آموزش حرفه‌ای
- ۱۷۱ د. برنامه آموزشی مرکز
- ۱۷۲ ه. تأمین کارآموزان مرکز
- ۱۷۳ و. تأمین مالی مرکز
- ۱۷۳ ز. کارگاه مرکز آموزش حرفه‌ای
- ۱۷۴ - کارگاه آموزشی در شهر اوپسالا سوئد
- ۱۷۵ ح. جلسات مشورتی
- ۱۷۵ بند سوم. کارآموزی معلولین در تعدادی از کشورهای جهان

- الف. کارآموزی معلولین در اتریش ۱۷۵
- ب. کارآموزی معلولین در استرالیا ۱۷۶
- ج. کارآموزی معلولین در فنلاند ۱۷۷
- د. کارآموزی معلولین در ساحل عاج ۱۷۸
- ه. کارآموزی معلولین در سوئد ۱۷۹
- و. کارآموزی معلولین در آلمان ۱۸۰
- ز. کارآموزی معلولین در کانادا (کبک) ۱۸۱
- ح. کارآموزی معلولین در هندوستان ۱۸۱
- ط. کارآموزی معلولین در اردن ۱۸۲
- بند چهارم. کارآموزی معلولین در ایران ۱۸۲
- الف. سازمان بهزیستی کشور ۱۸۳
- ب. بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی ۱۸۳
- بند پنجم. مقررات بین‌المللی در خصوص آموزش حرفه‌ای ۱۸۴
- الف. توصیه‌نامه "جامعه اقتصادی اروپا" ۱۸۴
- ب. توصیه‌نامه شماره ۱۱۷ درباره آموزش حرفه‌ای ۱۸۶
- ج. مقاله‌نامه شماره ۱۴۲ سازمان بین‌المللی کار ۱۸۷
- بند ششم. نمونه‌هایی از مراکز آموزش حرفه‌ای در برخی از کشورهای جهان ۱۸۸
- هندوستان ۱۸۸
- جامعه ملی فرصت‌های برابر برای معلولین ۱۸۸
- انگلستان ۱۸۸
- کالج آموزشی الیزابت در شهر لدرهد ۱۸۸
- مؤسسه آموزشی RNIB در شهر لوف برو ۱۸۹
- سوئد ۱۹۱
- مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای منطقه اوپسام ۱۹۱

- ۱۹۲ مرکز آموزش فنی مؤسسه آ. ام. یو.
- ۱۹۳ مرکز آ. ام. یو آموزش برای بازار کار
- ۱۹۴ مرکز آ. ام. آی جهت آموزش معلولین واقع در شهر استکهلم
- ۱۹۵ مرکز آ. ام. یو جهت آموزش معلولین واقع در شهر مالمو
- ۱۹۶ امریکا
- ۱۹۶ ایران
- ۲۰۹ گفتار پنجم. کاریابی
- ۲۱۳ - شناساندن خدمات کاریابی
- ۲۱۴ - خدمات کاریابی در تعدادی از کشورهای جهان
(آمریکا، هندوستان، سوئد، انگلستان)
- ۲۱۷ بخش سوم. اشتغال اشخاص ناتوان و معلول
- ۲۱۸ فصل اول. فرصتهای شغلی، ایجاد و افزایش آنها برای اشخاص ناتوان و معلول
- ۲۱۹ گفتار اول. معیارهای بین‌المللی کار
- ۲۲۱ - ابتکار عمل‌های جامعه اقتصادی اروپا
- ۲۲۳ گفتار دوم. ایجاد امکانات اشتغال از طریق:
- ۲۲۳ بند اول. مشاغل مستقل
(سوئد، انگلستان، ایران)
- ۲۲۸ بند دوم. انجام کار در خانه
(هند، امریکا، فرانسه، ونزوئلا)
- ۲۳۰ بند سوم. تشکیل تعاونی‌های مخصوص اشخاص ناتوان و معلول
(لهستان، ایران)
- ۲۳۶ گفتار سوم. حفظ و نگهداری مشاغل برای کارگرانی که تازه ناتوان شده‌اند
- ۲۳۷ سیستم کشور سوئد

- سیستم کشور مجارستان ۲۳۷
- سیستم کشور انگلستان ۲۳۸
- سیستم کشور ایران ۲۴۰
- گفتار چهارم. ایجاد انگیزه و تشویق کارفرمایان ۲۴۰
(توصیه‌نامه جامعه اقتصادی اروپا، انگلستان، سوئد، امریکا، ایران)
- گفتار پنجم. ایجاد و حفظ مشاغل برای افراد معلول مناطق روستایی ۲۴۵
- گفتار ششم. اقدامات تقنینی ۲۴۷
- بند اول. سیستم سهمیه‌بندی ۲۴۷
- الف. نظرات موافق و مخالف پیرامون مقررات سیستم سهمیه‌بندی ۲۴۷
- ب. سیستم سهمیه‌بندی در پاره‌ای از کشورهای جهان ۲۴۹
(اتریش، غنا، ایتالیا، پاکستان، ژاپن، ترکیه، اردن، اسپانیا، ایرلند، آلمان، بریتانیا، ایران)
- بند دوم. نگهداری (رزرو) مشاغل ۲۵۷
- بند سوم. سایر مقررات و اقدامات در جهت حمایت از اشتغال افراد معلول ۲۵۹
(کانادا، ایتالیا، امریکا، انگلستان، اردن، فرانسه، اتریش، فنلاند، استرالیا، هند، دانمارک، ایران)
- بند چهارم. مجازات‌های پیش‌بینی شده در برابر عدم انجام مقررات ۲۷۶
- گفتار هفتم. اشتغال حمایتی برای اشخاص ناتوان و معلول ۲۸۰
- بند اول. نگاه کلی به اشتغال حمایتی ۲۸۰
- بند دوم. اهداف اشتغال حمایتی ۲۸۴
- الف. معلولیت شدید ۲۸۴
- ب. اهداف اشتغال حمایتی در مورد افراد شدیداً معلول ۲۸۵
- بند سوم. اشخاص در اشتغال حمایتی ۲۸۶
- بند چهارم. نمونه‌هایی از اجرای برنامه‌های اشتغال حمایتی برای افراد معلول و شدیداً
معلول در تعدادی از کشورها ۲۸۸
- الف. ایالات متحده ۲۸۸

- ۲۸۸ اقدامات Mid-Nebraska Mental Retardation Services
- ۲۸۹ ب. انگلستان
- ۲۸۹ صنایع بخش هنری دارین کُرت در شهر لدرهد
- ۲۹۰ طرح کارگماری حمایتی
- ۲۹۰ کارخانجات رمپلوی
- ۲۹۱ - اهداف اساسی این کارخانجات
- ۲۹۲ - کارخانه رمپلوی سازنده کفش و وسایل ارتوپدی در شهر شفیلد
- ۲۹۲ - کارخانه رمپلوی فراورده‌های نساجی در شهر برموس
- ۲۹۳ ج. سوئد
- ۲۹۳ - کارخانجات سام‌هال
- ۲۹۴ - کارخانه سام‌هال شعبه مرکزی شهر استکلهم
- ۲۹۵ - کارخانه سام‌هال شهر مالمو
- - کارگاه حمایتی تی یرم مربوط به ساخت صندوقچه‌های ایمنی و زباله‌دان‌های
 فلزی بزرگ
- ۲۹۵ ۲۹۶ کارگاه حمایتی فعالیت‌های خدماتی در مورد امور ماهیگیری
- ۲۹۷ د. استرالیا
- ۲۹۷ صنایع بدفورد
- ۲۹۷ هـ. ژاپن
- ۲۹۷ صنایع سان
- ۲۹۷ و. اتیوپی
- ۲۹۷ شرکت تواناییهای متحد
- ۲۹۸ ز. ایران
- ۳۰۰ گفتار هشتم. متناسب سازی مشاغل با شرایط اشخاص ناتوان و معلول.
- ۳۰۰ بند اول. نکات کلی پیرامون متناسب سازی مشاغل با شرایط اشخاص ناتوان و معلول.